

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	7 april 2020
Zaaknummer	1806392
Portefeuillehouder	Mevrouw H.B. Boudewijnse, wethouder
Onderwerp	RM update invasieve soorten Gooise Meren

1. Kennisnemen van

Wat Gooise Meren op dit moment onderneemt ter bestrijding van invasieve exoten zoals de Japanse duizendknoop, de reuzenberenklauw en de eikenprocessierups.

2. Inleiding

In november 2018 hebben wij u geïnformeerd over de situatie in Gooise Meren met betrekking tot het voorkomen van invasieve soorten als Japanse duizendknoop, Reuzen berenklauw en de toename van de eikenprocessierups. Ook hebben wij u toen geïnformeerd welke maatregelen we treffen om overlast zo veel mogelijk te beperken. Afgelopen najaar hebben wij de ingezette bestrijdingsmethoden geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie delen wij met u in deze mededeling.

3. Kernboodschap

Verspreiding van de invasieve exoten en de eikenprocessierups in Gooise Meren

De Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw komen op diverse plekken in de gehele gemeente voor.

De eikenprocessierups is met name te vinden op inheemse eiken. Deze rups komt sinds 1998, met een paar nesten per jaar, voor in de gemeente. Door veranderingen in het klimaat, de afname van biodiversiteit en monoculturen in lanen is de laatste jaren dit aantal echter flink toegenomen. In 2019 was het aantal gelokaliseerde nesten 684. Dit was een toename van 3 keer zo veel als in het jaar er voor.

In de bijlage is de verspreiding van de Japanse duizendknoop, Reuzenberenklauw en de eikenprocessierups op kaartjes aangegeven.

Bestrijding van de invasieve exoten

De ingezette werkwijze in Gooise Meren is er op gericht de aanwezige Japanse duizendknoop in toom te houden en verdere verspreiding te voorkomen. Hiertoe wordt er intensief gemaaid (minimaal 7 keer per jaar). Tevens wordt het maaisel dat daarbij vrijkomt, apart afgevoerd naar een speciale verwerker. Er mogen geen maairesen achterblijven, want dan kan de plant opnieuw wortelen. Het maaien zorgt voor uitputting van de plant, waardoor deze uiteindelijk verdwijnt. Op een aantal specifieke plekken, waar directe schade aan bouwwerken door uitbreiding van de Japanse duizendknoop aannemelijk is, worden na het maaien ook de wortels zoveel mogelijk weggegraven. Dit gebeurt bijvoorbeeld op Landgoed Nieuw Cruysbergen. De ingezette werkwijzen hebben er toe geleid dat de locaties met Japanse duizendknoop niet groter zijn geworden. Wel is er een aantal nieuwe plekken met Japanse duizendknoop aangetroffen. Dit zijn locaties met een maximale oppervlakte van 4 m².

De reuzenberenklauw houden we in toom door deze voor de zaadvorming af te maaien. Dit doen we met name langs fiets- en voetpaden. Waar mensen direct in aanraking kunnen komen met de reuzenberenklauw doen wij dit een aantal keren per jaar.

Eikenprocessierups

Afgelopen jaar is de ervaren overlast van de eikenprocessierups explosief toegenomen. Door de onverwachte toename van de eikenprocessierups was de bestrijding landelijk en in Gooise Meren een groot probleem. De knelpunten van 2019 hebben geleid tot een update van de landelijke leidraad beheersing eikenprocessierups. Deze update en de knelpunten zoals ervaren in Gooise Meren hebben geleid tot verbeterpunten en aanscherping van de werkmethoden. Deze punten zijn verwerkt in een plan van aanpak voor de beheersing van de eikenprocessierups in 2020. Het plan van aanpak geeft duidelijkheid over de bestrijding: waar bestrijden we met voorrang, hoe organiseren we dit en hoe communiceren we hierover.

4. Consequenties

1. Verwachtingen

De bestrijding van de Japanse duizendknoop is een kwestie van de langere termijn. De resultaten van de methode waarop we nu bestrijden en de landelijke ontwikkelingen geven nog geen aanleiding om aanpassingen te doen in de wijze van bestrijden. We volgen de landelijke ontwikkeling op het gebied van effectievere bestrijdingsmethoden op de voet.

De plaagdruk van de eikenprocessierups laat zich lastig voorspellen. Het is niet mogelijk met inzet van huidig gangbare bestrijdingsmethoden de overlast van de eikenprocessierups volledig te voorkomen. Preventieve maatregelen, zoals het plaatsen van nestkasten en het versterken van de biodiversiteit ten gunste van de natuurlijke vijanden van de rups, lijken voor de langere termijn het beste resultaat te bieden. Met reeds genomen en nog te nemen preventieve maatregelen zoals beschreven in het plan van aanpak, verwachten wij de plaagdruk te verlagen en daarmee de overlast zo veel als mogelijk te beperken.

Regionale samenwerking

De verspreiding van de Japanse duizendknoop en de eikenprocessierups stopt niet bij de gemeente grenzen of gemeentelijk eigendom. De regiogemeenten en natuurbeheerders hebben hetzelfde probleem en zoeken naar de meest effectieve oplossingen. De regionale samenwerking continueren wij door halfjaarlijks overleg waarbij we ervaringen uitwisselen en probleemgebieden bespreken.

Financieel

De lasten voor bestrijding van invasieve soorten en de eikenprocessierups worden verantwoord op het product Groen onder programma 5, Duurzaamheid, Water en Groen. In het tweede voortgangsverslag 2019 is voor de bestrijding van de invasieve soorten en de eikenprocessierups het budget structureel opgehoogd met € 75.000,00

5. Communicatie en participatie

Op de website van de gemeente wordt advies gegeven over de bestrijdingsmogelijkheden en informeren we de inwoners van Gooise Meren wat zij zelf kunnen doen om verspreiding, schade of letsel te voorkomen. Indien op privéterreinen invasieve soorten worden waargenomen door onze buitendienst, dan wordt de eigenaar van een betreffend terrein hierop geattendeerd.

6. Vervolg

In 2020 volgen wij voor de bestrijding van de eikenprocessierups het plan van aanpak beheersing eikenprocessierups, zoals is vastgesteld door het college is vastgesteld op 24 maart 2020. Voor de bestrijding van de Japanse duizendknoop en de Reuzenberenklauw verwachten wij niet dat er in 2020 extra maatregelen nodig zijn. Uit regionaal overleg of als gevolg van nationale uitkomsten van beleid kunnen aanpassingen in bestrijdingsmethoden volgen. Mocht de bestrijding van de invasieve soorten en de eikenprocessierups onder invloed van de klimaatsverandering of

door gewenste aanpassingen van werkmethoden, leiden tot financiële consequenties, dan komen we er bij u op terug.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

Margriet van Schaik,
Waarnemend
gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester